

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst
De heer mr. M.L.A. van Rij
D.t.v. BOA Team Parlementair
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 11 april 2024

betreft nadere vragen over het rapport Aanpak fiscale regelingen

ons kenmerk 174681.01U

Geachte heer Van Rij,

De leden van de vaste commissie voor Financiën hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 8 maart 2024 in reactie op de brief van de commissie van 13 februari 2024 over het rapport Aanpak fiscale regelingen.¹ Naar aanleiding hiervan heeft het lid van de **50PLUS**-fractie een aantal vragen en opmerkingen. De leden van de **JA21**-fractie sluiten zich aan bij deze vragen en opmerkingen.

Vragen en opmerkingen van het lid van de 50PLUS-fractie

Het lid van de 50PLUS-fractie leest in uw reactie van 8 maart 2024 dat "er geen onderzoeken bekend zijn waarin is onderzocht in hoeverre belastingplichtigen in staat zijn om zelf de hoogte van hun arbeidskorting (AK) te berekenen maar dat er wel een evaluatie en een enquête worden georganiseerd, waarin onder andere zal worden gevraagd of belastingplichtigen weten of ze recht hebben op AK en of ze bekend zijn met de voorwaarden om in aanmerking te komen voor AK. Ook is aan deze belastingplichtigen gevraagd om hun eigen marginale druk in te schatten. Dit biedt inzicht in de mate waarin belastingplichtigen het belastingstelsel doorzien en kunnen inschatten hoeveel ze overhouden als ze (meer) gaan werken. Dit onderzoek zal naar verwachting dit voorjaar worden afgerond en met de Kamer worden gedeeld."²

Het lid van de 50PLUS-fractie concludeert op basis van dit antwoord dat het kabinet begrijpelijkheid definieert als zijnde de mate waarin de gemiddelde burger in staat is om de persoonlijke financiële gevolgen van het stelsel (met tientallen componenten en moeilijk volgbare formules) 'ongeveer' kan inschatten of niet. Naar de mening van dit lid is dit een definitie waar vooral bovenmodale hoger

¹ Kamerstukken I 2023-2024, 36202/ 32140, AK.

² Kamerstukken I 2023-2024, 36202/ 32140, AK, p.6.

datum 11 april 2024

ons kenmerk

blad 2

opgeleiden zich comfortabel bij voelen. De mate waarin inkomensafhankelijke regelingen invloed hebben op het besteedbaar inkomen is naar verwachting echter aanzienlijk groter voor groepen in de onderste helft van het inkomensgebouw, met vaak ook een relatief lager opleidingsniveau.

Dit lid merkt op dat er wel aandacht is voor de begrijpelijkheid van het stelsel en de mate waarin burgers alle abstracties kunnen reduceren tot een zekere inschatting van de persoonlijke marginale druk. Dit lid concludeert echter ook dat van belastingplichtigen wordt verwacht dat zij een holistisch totaalbeeld kunnen vasthouden zonder volgbare en harde berekeningen van de meest omvangrijke componenten, zoals de arbeidskorting.

Kunt u aangeven of er in de voorgenomen evaluatie en de enquête een onderscheid wordt gemaakt naar opleidingsniveau, inkomensniveau of andere kenmerken van de te onderzoeken populatie? Indien dit niet het geval is, kunt u toelichten waarom niet? Kunt u voorts aangeven of de voorgenomen evaluatie en de enquête zich volledig richten op de inkomensafhankelijke fiscale regelingen of wordt er ook gevraagd naar het totaalbeeld inclusief bijvoorbeeld toeslagen en het kindgebonden budget?

Deelt u de mening van dit het lid van de 50PLUS-fractie dat het onderzoeken van 'begrijpelijkheid' vraagt om een specifieke focus op de burgers die bovengemiddeld veel te maken hebben met (een combinatie van) inkomensafhankelijke fiscale regelingen en toeslagen? Indien u deze mening niet deelt, kunt u toelichten waarom niet?

Erkent u dat vaste fiscale kortingen, zoals Nederland deze tot ongeveer 2012 hebben gekend, een waardevolle bijdrage leverden aan de begrijpelijkheid van het fiscale stelsel in het algemeen? Zo niet, kunt u toelichten waarom niet? Erkent u voorts dat de arbeidskorting en de algemene heffingskorting zo omvangrijk zijn, dat zij voor Nederlandse belastingplichtigen vaak een groot deel van het besteedbaar inkomen vertegenwoordigen? Onderschrijft u dat het kunnen maken van een inschatting van de persoonlijke 'bottomline' van alle sociale en fiscale regelingen, niet eenvoudiger wordt als de formules van de grootste componenten onnavolgbaar zijn? Indien u dit niet onderschrijft, kunt u toelichten waarom niet?

In uw beantwoording van 8 maart 2024 leest het lid van de 50PLUS-fractie dat "*het aangeven van de arbeidskorting bij verschillende hoogte standaardbedragen naar verwachting weinig toegevoegde waarde heeft voor de begrijpelijkheid, met name omdat daarbij alsnog geen inzicht wordt gegeven in de effecten voor het besteedbare inkomen van de betreffende burger*".³ Deelt u echter wel de zienswijze van het lid van de 50PLUS-fractie dat een deel van de belastingplichtigen de formule van de arbeidskorting (en de algemene heffingskorting) waarschijnlijk niet zelfstandig kunnen maken of nalopen terwijl een ander deel van de belastingplichtigen dit wel kan? Het is volgens dit lid toch een kleine moeite om een gelijk informatiespeelveld te scheppen voor alle burgers, ten aanzien van het inzicht in de grootste fiscale kortingen die ooit hebben bestaan in de geschiedenis van Nederland? Naast het aangeven van de hoogte van de arbeidskorting en de algemene heffingskorting bij verschillende inkomensniveaus, is het ook mogelijk om exact inzicht te

³ Kamerstukken I 2023-2024, 36202/ 32140, AK, p.8.

datum 11 april 2024

ons kenmerk

blad 3

verschaffen met rekenmodules. Wijst u, zo vraagt dit lid, deze suggestie ook af met dezelfde argumenten?

De leden van de vaste commissie voor Financiën zien uw reactie met belangstelling tegemoet en bij voorkeur binnen vier weken na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

W.T. van Ballekom

Voorzitter van de vaste commissie voor Financiën